Eerste Kamer der Staten-Generaal

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
Internet www.eerstekamer.nl

Minister van Veiligheid en Justitie
De heer mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

datum 2 december 2014
betreft Europees Openbaar Ministerie
ons kenmerk 155949.07u

Geachte heer Opstelten,

In de vergadering van 25 november 2014 hebben de commissies voor Immigratie en Asiel/JBZ-Raad en voor Veiligheid en Justitie uw reactie van 14 november 2014[1] besproken voor zover het betreft het onderdeel dat ziet op het voorstel tot instelling van een Europees Openbaar Ministerie (hierna EOM)[2]. Naar aanleiding van het herhaalde verzoek om te reageren op vragen gesteld in een brief van 17 december 2013 heeft u aangegeven dat de regering *"geen standpunt wil innemen, anders dan dat zij, conform de wens van een meerderheid van de Tweede Kamer, niet zal instemmen met het oorspronkelijke voorstel van de Europese Commissie. Daarbij past niet een uiteenzetting over de wijze waarop aspecten van het EOM in de optiek van de regering moeten worden ingevuld. De regering hecht er desalniettemin aan betrokken te blijven bij de besprekingen over het onderhavige onderwerp en zij is zich in dat verband uiteraard terdege bewust van de inhoud van het position paper van rapporteur Van der Steur, dat de steun heeft van een meerderheid van de Tweede Kamer."*

Uit een oogpunt van democratische controle zijn de commissies van deze Kamer, die zich wegens uiteenlopende standpunten van de fracties niet achter het position paper van rapporteur Van der Steur hebben geschaard, er niet gerust op dat in deze fase van de besprekingen niet al diverse kaarten geschud worden ten aanzien van de vormgeving van het EOM. In uw gedeeltelijke beantwoording van de brief van 17 december 2013 bij brief van 17 januari 2014[3] ging de regering er nog van uit dat de Europese Commissie na heroverweging met een herzien voorstel zou komen. Dat bleek echter niet het geval te zijn. Hoewel ook een meerderheid in deze Kamer instemt met het onthouden van instemming aan het oorspronkelijke voorstel, is de status van de huidige besprekingen in de Raad deze commissies niet geheel duidelijk. Enerzijds geeft u aan geen standpunten in te nemen, maar anderzijds blijkt het voorzitterschap blijkens diverse raadsdocumenten de besprekingen te kwalificeren als onderhandelingen, waarbij posities van meerderheden en minderheden worden aangeduid, zonder dat daarbij op enig moment wordt opgemerkt dat de Nederlandse regering zich onthoudt van het innemen van een

[1] Zie *Kamerstukken I* 2014-2015, 32317, ED.
[2] Zie dossier E130041 op www.europapoort.nl.
[3] Zie *Kamerstukken I* 2013-2014, 33709, F.

standpunt. Dit betekent ofwel dat u – zonder medeweten van deze commissies – tot een meerderheid of minderheid wordt gerekend. Kunt u dan specificeren waar u tot de meerderheid dan wel minderheid gerekend kunt worden? Of betekent het dat de Nederlandse inbreng nergens tot de meerderheden of minderheden wordt gerekend, maar dat het voorzitterschap nalatig is om dit te melden?

Op welke wijze krijgt uw betrokkenheid gestalte? In hoeverre is het verstandig dat de Nederlandse regering zich onthoudt van het innemen van een standpunt, terwijl zich toch al diverse krachtsverhoudingen aftekenen bij bepaalde opties? Op het verzoek van de fracties van de VVD en de PVV om bij de besprekingen nadrukkelijk ook de optie open te houden dat er geen EOM wordt opgericht, reageert u met de constatering dat in de JBZ-Raad een ruime meerderheid op politiek niveau de oprichting van een EOM steunt. Een dergelijke politieke steun zou zich dus ook kunnen aftekenen voor opties ten aanzien van de invulling van het EOM.

Kunt u aangeven in welk stadium van de onderhandelingen u het aangewezen acht wél standpunten in te nemen en die vooraf te delen met de beide Kamers? Acht u de Nederlandse regering in dat stadium volledig vrij om, afgestemd op de Nederlandse parlementaire inbreng, wijzigingen voor te stellen en bent u dan op generlei wijze op consistentie van uw inbreng aanspreekbaar in de Raad door uw optreden tot dusver? Zullen politieke wensen van meerderheden van de Kamers, gelet op de inmiddels geïnventariseerde meerderheden in de lidstaten ten aanzien van opties, in dat stadium nog kans van slagen hebben?

De commissies zien met belangstelling uit naar uw antwoorden, bij voorkeur binnen vier weken.

Hoogachtend,

Dr. G. ter Horst
Voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad

Mr. dr. A.W. Duthler
Voorzitter van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie